

Megjelen
minden szombaton.
Előfizetési feltételek.
Helyben:
Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 „
Házhoz hordva, vagy vidékre
postán:
Egész évre . . . 4 ft 50 kr.
Fél évre . . . 2 „ 25 „
Egyes szám ára . . . 40 „

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP,

a gazdasági egyesület, vidéki és városi nőegylet s a Szamos-Tiszahát közlönye.

Hivatalos és magán-hirdetések

Julányos áron készpénz fizetés
mellett elfogadtnak.
Bélyegdíj
minden beiktatásért 30 kr.
A nyilttérben a három-
hasábos gármonsor beig-
tatási díja 20 kr.

Felelős szerkesztő s kiadó
Kovács Márton.

Szerkesztői iroda s kiadó-hivatal.
hová a hirdetések s előfizetési pénzek utasítandók,
templom-utca 548. sz.

Szerkesztő társ
Zombori Gedő.

A szatmári polgárság magyar sebesülteket ápoló egylete.

A műveltség megnemesíti a szívet; mivel ember előtt a fájdalom látására, a szerencsétlenek jajaira csak egy érzélem szokott felbújni, a nemes részvét, mely a kelet segélyre ösztönzi. Így kelt minden politikai tüntetéstől menten az osztrák porosz háboruban vérzették iránt városunk polgárainak keblében a részvét, s ez év aug. 4-én több városi testületek és polgárok az emberség tiszta szeretetétől vezéreltetve nyilatkozatot nyújtottak be a városi hatósághoz, hogy 50 sebesült vitéz ápolását akarják elvállalni, s kérték a hatóságot, hogy erről tegyen felőbb helyen jelentést. Ekkor a segélyezés végett tanácskoznivali összevált derék emberbarátok egyletté alakultak, minden rendű s rangu polgár a haza és emberszeretettől nemesen áthatva, sietett ajánlatával a nemes célhoz járulni. Elnökké Boros Bálint alelnökké Nagy Vincze urakat választván, az egylet megkezdette működését, intézkedését, s oly szép sikerrel, hogy már most 50 sebesült ápolása és elhelyezéséről gondoskodva van.

Az egyletnek a városi hatósághoz intézett felirata így hangzik:

Tekintetes városi közönség!

Az elviharzott szerencsétlen harc súlyos csapásokkal lett tetézve.

Sok ezerre megy azok száma, kik elvérezve életükkel áldoztak, de még többen vannak olyanok, kik megbénítva a gyász emlékeit megnyomorodva viselik.

A tapasztalás bizonyítja, hogy az utóbbiak kellő ápolása és rögtönzött ellátására a hatalom gondoskodása nem elegendő.

A felebaráti szeretet magasabb közreműködésének van fenntartva, hogy a szenvedők fájdalmait a részvét irjával enyhítse.

A benső részvét e tettekben nyilvánuló bizonyítéka átregé már szeretett hazánk leg-távolabb pontjait is.

És Szatmár városának polgársága, mely kötelességei teljesítésében magát bár megelöztetni igen, de felülmulni soha sem enged; ez alkalommal sem vonul vissza attól, mit az emberség legszentebb törvényei elébe szabnak.

Ember és felebaráti ápolás alá kíván venni a szerencsétlen sérültekből annyit, a mennyit korlátolt s nehéz idők viszonyai által megsúlyosodott körülményei engednek.

Az egyesülés sokszorozó ereje által reményli, hogy könnyebb sérültekből három havi időtartamra ötven sebesültnek lakást, ételmezt és orvosi ellátást nyújthat.

E buzgó törekvés sikerdús eredményét annyival inkább hiszi elérhető, mert meg van győződve, miszerint abban a tekintetes város, mint erkölcsi testületnek úgy szellemi mint anyagi támogatásával és gyámolításával találkozni fog.

S midőn ez irányban a tekintetes város közreműködését és képviselését azon gondoskodó választmányban, mely az érintett

emberbaráti feladatot magának kitűzte, egész tisztelettel felkérjük, egyszersmind annak közlése mellett, hogy a legközelebbi 8 napok alatt az illető kórodák teljesen fel is lesznek szerelve, polgári kötelességünk kifolyásában ugyan azon tisztelettel felkérjük, miszerint fentebb körvonalozott ajánlatainkat azon felemlítéssel, hogy a mennyiben magyar ajku városunkban, az ápolás gyöngéd kellékeinek minden tekintetben akkor lennének képesek megfelelni, ha az ápoló, az ápolóval megérthetné szenvedését, e körülmény lehető figyelembe vételével, az illető helyre átjuttatni méltóztatnék.

Mély tisztelettel lévén Szatmáron 1866. aug. 3-án a tekintetes városi közönség alázasatos szolgálói. Mayer Ignác, Nagy Vincze, Petrovich Antal, Demidor Ignác, Boros Bálint, Kiszely Károly, Szász András, Antal Dániel és testvére, Veisz Gáspár.

Erre városunk hatósága a m. kir. Helytartótanácsához következőleg tett jelentést:

1866/1866 sz.

Nagyméltóságú báró m. kir. fő-tárnokmester
Kegyelmes ur!

Sz. kir. városunk polgárai s lakosai egyetülve a városi hatóság áldozatkész közreműködésével a mellékelt közleményben azon épp oly hazafias mint felebaráti érzettől származó ajánlatot teszik, — miszerint a legközelebbi harcokban megsérült hadfiakból három havi tartamra ötven könnyű sebesültnek lakást ételmezt, — s orvosi ápolást nyújtani készek.

Az ápoló kórodák e hó 12-ig felszereltetvén felemlítendőnek vélik, miszerint azon körülmény lehető tekintetbe vételénél, hogy magyarajku városunkban az ápolás gyöngéd köveleményeinek leginkább akkor vélnének megfelelni, ha az ápolás alatt levő az ápolóval érthetővé tehetné óhajtasait, — felkérnek e hatóságot, miszerint érintett elismerésre méltó ajánlatok esetleges igénybe vétel végett felterjesztetnék.

Midőn városi közönségünk a tett ajánlat teljes pártolása mellett maga részéről is a hazafias törekvés teljesítésében egész készséggel közreműködendik, indítva magát azt Nagyméltóságodnak azon alázasatos megjegyzéssel magas tudomására juttatni, miszerint azt — fennérintett körülmény lehető figyelembe vételével, a szenvedő sérültek helyzetének enyhítésére, — a szükséghez képest igénybe venni, s polgáraink nyilvánult áldozat készsége felett, a közszenvetésben rendelkezni méltóztatassék.

Sz. kir. Szatmár városának 1866 évi aug. 4-én tartott közgyűléséből.

Az egylet felállításáért a nőegyleten kívül, mely házáat engedé át, fogadják köszönetünket fáradozásaiért Kiszely Károly és Boros Bálint urak.

Legyen áldás és siker a nemes célú törekvésen!

Kedves polgártársaim! Mikor Albion távollevő s hazánk által nem érdekelt fia a keresztény munkás lélek sugallatára ezeket gyűjtöttek össze a szerencsétlen osztrák sebesültek

számára: nekünk kiket a had iszonyata közelről, szívünkhez oly közel érdekel, kiknek fiaink, testvéreink vérzenek s jajognak a fájdalom és jövő miatt, nem szabad, hogy szívünkhez ne érjen a segélyért esdő testvérhang, nem lehet közönyösnek maradni a szörnyű fajult Hadurnak feláldozott ártatlanok kinjai előtt! — Oh gondoljunk fájdalmaikra, s adjunk kész szívvel, tehetségünkhöz mérten, midőn a nemes célú egylet könyöradományok gyűjtésére megbízott küldöttei a boldogtalan szenvedők számára csendes boldog lakjainkban felkeresnek. Jótéteményeink drága jutalma az öntudat, fénykőre az a legmagasabb helyeslés, jóváhagyás, melyet az örök szeretet s jóltétel Istene mosolyg e szép tette, a legszebb keresztényen erény a könyörületre.

A pálinka mint a köznép és a gazdaság megrontója.

Nagyon tisztelt szerkesztőtárs ur!

Áthatva azon nemes iránytól, melyet a vezetése alatt levő „Tárogató“ maga elé tűzött, miszerint a köznép életén rágódó betegségeket az ész és meggyőzés gyógyszerevével gyógyítani törekszik: én is felveszem az eszme fonalat, melyet legközelebbi számában Érmelléki a „szesz italokkali mértékletlen éléről s azok eltávolításáról“ értekezve azon károkról bonyolítani kezdett, melyek köznépünk anyagi és szellemi tönkretetését oly dæmoni sietséggel munkálják. Vajha így tennének mindazok, kik a nép közt élnek. A nép között élő műveltebb honfitársainknak legszebb feladata lenne koronként a népet figyelmeztetni hibás szokásaira, másfelől kezökbe juttatni e lapokat, s eszközölni, hogy ezáltal a korszellemmel együtt haladjanak, erkölcsük jobbuljon, nézetük, gondolkodásuk tisztuljon. Ezért üdvözlém én még egyszer azon intézkedést, mely szerint minden helységnek a „Tárogató“ megrendeltessék. A ki ez eszmét előbb megpendítette, az ezt, meg vagyok róla győződve, nemcsak a hivatalos rendelvevények könnyebb, biztosabb nyilvánosításáért tette, hanem fő és nemes gondolata bizonyosan az említett cél volt. S a mint a népnevelést gátolta azon rendelet, mely azt megszüntette, ép úgy előmozdítaná az a ki egy rendelettel e lapot újból a megye lapjává tenné. *) Vajha e soraim is a nép kezébe eljutnának, hogy beláthatnák miként korcsosul, butul a pálinkaivás miatt, vele minő vétkes üzletet visznek, mely milliókat pusztít ki, tesz szegénynek és öl meg.

Midőn 1400 körül egy Chrehradzs nevű persa a pálinkát feltalálta és azt az „életvize“nek elnevezte, nem gondolta hogy az halálallal lesz, feltalálása milliók romlása, s dicsősége átkos lesz mint egy újabb Herostraté. Ázsiából a pálinkát a hajós nép hozta Európába, s

*) Míg a politikai láthatár ki nem tisztul, e célt csak úgy látjuk elérhetőnek, ha helységeink vezetői a helységgel meggyőzés után a dolog észszerűségének megismertetésével minden hivatali színezet nélkül önként, jóakarattal előfizetnek. Erre kérjük a helységek lelkészeit, bíráit, jegyzőit.

Szerk.

főleg a kereskedő angolok, spanyolok s portugallok közt oly gyorsan terjedett az átkos szer használata, mint dúló vihar a tengert, úgy felforgatta a nép erkölcsi világát, az elszegényülés, inség és elvetemültség úgy terjesztette e népek fölé sötét szárnyait, hogy a kormányok 1500 körül megdöbbenve szigorú rendeleteket hoztak ellene. De e nem használt, a nép titkokban fogyasztotta az ádáz szert, s utánna a titkos élvezetnek még borzasztóbb alakban ütötte fel torzfejét az erkölcsi romlottság. Most Angliában a részketők felekezete társulatot alakított, csakhamar Anglia legnagyobb emberei csatlakoztak hozzá, a kormány tetemes áldozatokat hozott, ezek könyveket, folyóiratokat bocsátottak közre s mérsékleti díjakat tűztek ki, népszónokokat küldtek szét, kik közt kitűnt egy Máté nevű pap, s így néhány év alatt 5 millió 5 száz ezer embert sikerült elszoztatni a pálinka ivástól, s megmentettek egy nemzedéket. A mívelt Európa minden részében mindenütt működnek, s sok helyen szép eredménnyel ilyen egyletek; egyedül hazánkban pusztit akadálytalanul a lélek és test e pokoli tűzvésze, a pálinka ivás. Hazánkban 1700 körül a pálinka még csak mint gyógyszer használtatott. Az első szeszgyár 1800 után kezdet működni, s fájdalom hazánkban annyi a szeszgyár, hogy gyártmánya elég lenne az egész világnak. Sok helységben hol templom és iskola nincs, van pálinka főzőgép kettő is, s a köznép már annyira megszokta e méreg italt, hogy iteze számra fogyasztja. Ennek hatása pedig az, hogy életerei ernyednek, koresul, fajul, törpül testileg, szegényedik vagyoniilag s stülyed erkölcsileg. Ily helyzet veszélyessége még inkább feltűnik, ha megnézzük azt, hogy mint kezeli a pálinkát a zsidó kóresmáros. Egy zsidó ha három iteze spiritust naponta elad, (e pedig a legkisebb közép szám) ur, s nemcsak családját képes belőle fentartani, hanem még tőke pénznek is marad. Ugyanis három iteze spiritus 20 krjával kerül neki 60 krba. Ez az a tőkepénz, mely ő gsfajtjébe mindennap befektet, s melyből meggazdagodik. 36 fok erős három iteze spiritusból vízzel vegyítve csinál 6 magyar, vagy 8 osztrák iteze pálinkát, ebből az ő koresmai mér-

tőke kiad 12—16 itezét, s eladja csak közép számítással 32 kron, 3 ft. 84 kr. — 5 ft. 12 krajczáron. 5 ft. 12 kr. pedig egy alispáni jövedelem. Hát ha még egy kissé jókedve kerekedik a pálinka ivónak, s elbódulva azt sem tudja hány itezét vagy meszelyt ivott meg, akkor fog ám jól a kettős kréta. Hát aztán mikor eljön a fizetés ideje a szegény ember sorsa nines-e egészen a zsidó kezébe, nem kénytelen-e gyakran egy itezét egy napszám, vagy egy véka málával fizetni? Télben mikor a szegény embernek kevés a foglalkozása, egész napokat ott ül a koresmában. Mig van élete eladó azt hurcolja oda pálinkáért, nem törődve, hogy azt családja fogja kiéhezni. Mikor gabonája, tengerije a zsidó csűrbe vándorolt, eljárógat bufelejteti; a tönkrejuttot ember búsan néz azokra a kiknek még van miből dorbézolni, elkekeredve parancsol ő is, hogy ihasék; de Iezik gunyosan ad tagadóválaszt, a szenvedélytől gyötört ember rimánkodik, ígér mindent, ígér egy itezéért egy napszámot; a napokkal szaporodik az iteze és a napszám, mikor 12 napra felgyült, a jegyzővel „contractust“ írat s ily formán a zsidó néhol az egész falut adósává teszi, földjét mívelteti olyan napszámmal, mely alig van 5—10 krjába. A felesleg napszámon még többet kap, eladja a földesurnak 50—70 krron; a földes ur kénytelen megvenni, mert drága pénzen sem kap munkás erőt, az előre haladt idő pedig sürgeti. Már most megtörténik, hogy az aratás a fizetési határidő roszul fizet, vagy a termény árát más ezer szükség veszi igénybe. A zsidó megjelenik, az ur nem tud fizetni, s most váltót ad, de a napszámot 1 o. é. ftba számítják. A három hónapos váltó lejár, most vagy keservesen fizet, s így termelésében a nagy idő nagy napszám mellett nines haszna, vagy hosszabbítja s ekkor tönkrejuttatáshoz egy lépést tett előre. A ki a zsidó kezébe esett annak vége! Így foly be a pálinka nemcsak a koresosulásra, erkölestelenülésre s így a nemzeti erő fogyasztására, de a gazdaszat akadályozása által a nemzet bukására, elszegényítésére. Az idők terhesek, romban fekszik előttünk a jelen, Isten tudja e romokra mit épít a jövő, meg kell menteni a legparányibb nem-

zeti erőt is. Mentsük meg a népet! A megmentésre egy mód van, alakítsunk mértékletességi egyleteket, melyeknek első szabálya legyen: nem inni pálinkát! Különösen falusi lelkészeinket, tanítóinkat kérjük fel, vegyék szívékre a nép sorsát, jelenét, jövőjét, alakítsanak minden helységben egyletet, ismertessék meg a pálinka káros voltát, utáltassák meg a néppel, szoktassák el róla. Ennél nagyobb, nemesebbet nem tehetnek, nem olyat, melyért az utókor jobban áldaná. A pálinka a legborzasztóbb trichnin az állatiasodott emberben; végromlással fenyeget e kór; mentsük meg uraim ha mást nem az ifju nemzedéket, meg fogja önöket áldani Hadur, ha népe megint oly ép, tiszta és erős lesz, mint a milyent kardjának ragyogása Ázsia síkjairól ide vezérelt!

Szatmártt 1866. aug. 4.

Gusztinyi Sándor.

A falusi iskolák és a falusi tanítók.

II.

Tekintély a néptanítóknak ezt mondjuk mindig. Igen de hogy szerezzük meg a tekintélyt. Közelebbi cikkiünkbe határozottan állami fizetést követeltünk a tanítóknak; de kimondtuk azt is, hogy állam és egyház kölcsönös szerződésre csak alkotmányos országban léphet. Második mely a nép tanítók tekintélyét emelné, a választási mód. Rég vita tárgya már az, nem volna-e célszerű, ha mindenik felekezethél az egyházi hatóság vagy bizottság küldené ki a tanítókat. Tervüladták, hogy az állomások osztályoztatásának a jövedelem szerint sigy a pályavégzett ifjak is. Akitűnő ifjú menjen a kitiűnő állomásra. Első perczben van ebben jó, de ha tovább nézzünk igazságtalanság rejlik alatta. Ugyanis valamely pályán egyedül az ismeretek bővsége még nem tesz kitiűnővé, az ismeretek kiegészítője, sőt több a mely ismeretekkel gazdagit s pályánk tökéletes betöltésére elkészít, ez a gyakorlat. Már ha csak az iskolába levő pályavágyók lennének osztályozva, hány tapasztalat által gazdagított jó s évek óta fáradhatlanul munkálkodó tanító volna mellözve. Nem is szeretem valaki sőt egy

TÁRCSA.

EGY POLGÁR LEÁNY.

BESZÉLY AZ ÉLETBŐL.

Zombori Gedőtől.

(Folytatás.)

A következő nap alkonyán Bürgözdí és leendő veje előtt gr. Bilaki dudvatekí birtokáról vétszerződvény fekdít aláírva b. Szegényfi Arthur és neje Bürgözdí Juliánna által.

A birtok rögtön átvehető 6 ezer forint előre, 50 ezer egy év múlva fizetendő.

Az atya areza még most is komoly, aggódó és bizalmatlan volt.

— Nem e birtokot adom át aggódva lányom jövendőbeli férjének; lányom jövőjét érdeklőleg szaggatják lelkemet nevezhetlen sejtelmek. A házasság nagy kérdés, nem elég oda a szerelem, mely vakon vezet, hamar lobban és alszik el; boldogsághoz valami titkos szellemi kapocs, kimagyarázhatlan lelki rokonság kell. Hol ez hiányzik, ott a boldogtalanság ezer alakban üti fel fejét. Megvallom felek leányomat kibocsátni a polgári körből, mely egyszerűségében még legalább nagyrészen megtartotta a családi élet háziasságát, s a hielzést és a társasélet megrontó mérgeit nem ismerve a családi viszony tisztaságát; remegve bocsátom őt azon körbe, hol a családi élet és tiszta fogalma megváltozott, hol a férjnek s nőnek nyílt kedvese van, az ezt a lovagiasság, ez azt a míveltség örve alatt mondja hogy türi, hol a nő kedvesével zárt ajtók mögött társalog, s a férj neveltség tárgya, ha leleplezi a bünt, hol a férfi azt tartja, hogy hütlensége nem hoz szégyent a családi életre, neki mindent szabad, s hol a férj becsülete felett legfőlebb egy párbaj határoz, melyben a vétkes csábító lehet a győztes, hol a viszony gyöngédsége egy foku a hidegséggel, s hol ezer alkalom tolakodva tolakodik az elbukásra, s a csáb hazug szavak mindig meghallásra kész fület találnak, hol álnok hazu-

dott szerelem befogadására mindig kész a szív, hol-élv a szeretet, játéktárgy a szív, kiűritett pohár a szerelmi viszony, melyet már kiűritve el kell dobni, s nevetni felette, hogy a gyönyör csak ennyi volt, hol a nőért s jövőért aggódó férj borus homlokánál, őszinte lelkénél a hielzög egy mézes szava többet ér, hol a felett ki övét szereti mindig hajszálon függ az elvesztés damocesi kardja; mert egy szó, egy pillantás s rabló lesz a legjobb barát, elrabolja azt mit a törvény, egy élet, egy örökkévalóság nem tud megbüntetni, nem tud visszaadni. Nem ez életre, nem e szokásokra számítottam én leánnyommal.

Az atya mintegy összeroskadva a jövő sötét képei alatt: székébe hanyatlott.

Arthur szerető figyelemmel közeledett hozzá.

— Atyám ismerem a divatos házasságokat, melyeknél hazugság az eskü, esalás és árulás van a esküben, ölelésben, melyekben az van legjobban megcsalva ki magát leghivebben hiszi s látja szeretetve, melyekben vagy oktalan együgyű, ki holdogságot remél vagy érdekeinek keres kielégítést, nem törődve semmi mással. Lásd atyám én is kerültem ezt, egy egyszerű tiszta szívetl kötök csak a halál által feloldható viszonyt; nem beszélék, nem ígerek, te jobban ismered az embereket, mintsem szavaknak hinnél, a jövő fogja megmutatni, hogy az életet nem úgy fogtam fel. Most ez előleget e haterer pforintot a grófnak még ma kézbesitem, de előbb sietek megölelni drága jegyesemet, s holnap kocsimmal itt leszek, s kikocsizunk Dudvatelekre, hogy azt átvegyük.

E szavakban sok őszinteség volt, az atya megnyugodva hajtá le fejét, Julesa fényes palotában boldogság kényelem ölen kitűntető hódolatok közepette áhmodta magát.

Eljött a reggel, eljött a dél; de a báró még késétt.

— Ő beteg, atyám küldj utánna, esdeklelt a leány.

A követ visszajött a leverő hirrel, hogy a báró éjjel búcsúzatlanul, hátra hagyva ki nem fizetett, lovait, szekérét, adósságait elutazott!

— Megszökött! ellopta pénzemet! kiáltott fel az atya megdöbbenve, de csakhamar arczán felderültek a vonások, megölelte leányát mosolygó arczczal:

— Csak hogy ennyivel megszabadultunk tőle, most már nyugodtabb vagyok; vigye ördög a pénz, csakhogy te meg vagy mentve! Úgy hiszem okultál, tanultál leányom te is, ha bár a leczkét ma tán drágán vásárolod is meg.

E perczben a törvény emberei léptek be.

— Csapodári nevű megszökött váltóhamisítót keresünk, ki itt báró Szegényfi név alatt tartózkodik, figyelmeztetjük, hogy házába ne bocsássa. Isten önnel Bürgözdí uram!

Julesa egy sikoltással ájulva rogyott atya karjaiba. — Váltóhamisító!... szölet tompán a polgár; fejéhez kapott, minden izma megmerevült.

— A becsület, a becsület oda van, susogá.

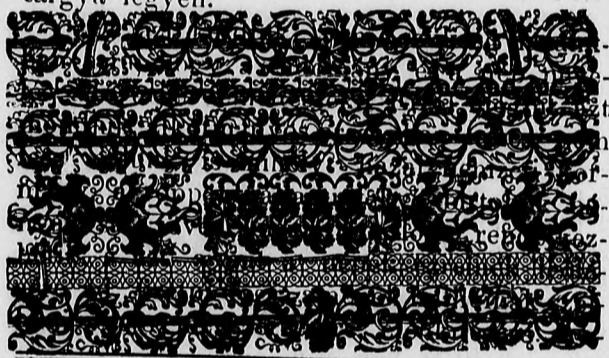
Inai megtörték, lélegzete megállott; állott és roskadott mint egy omló szobor.

E perczben az ifju Geliczei lépett a szobába és karjaiba ölelte a szerencsétlen embert.

A polgár osztálynak ép úgy meg van büszkesége, mint a születési aristocratának; azt megbocsátja, ha más osztály lenézi, bár önérték ekkor is felsajog, de meg nem bocsát annak ki maga is polgár, s még is szokásaival, vágyaival, reményeivel tul törekszik e körön, s kiesinyli azon állást, melyet ő és önfelvi elfoglalnak a társadalomban. A v...i polgárság, melynek feddig Bürgözdí uram tisztelt tagja volt szüakozás részvét nélkül, sőt a megbántott önértéknek nyújtott bizonyos elégtétellel nézte a gazdag polgár esetét. Ő hibázta mindenki, hisz a polgár házában a férj az ur, akarata érvényesül, ő parancsol, ott nines asszonykormány, az asszony a mit akar teljesen ellensúlyozhatja az a férfi, a nagyravágyó büszke anyának álmait szétzuzhatta volna vasakarata, s a polgárnak erősnek kell lenni, erősnek még a gyermek iránti szeretetben is.

Zajtalan lett a Bürgözdí ház, mely eddig oly látogatott volt, kihalt az élet, a jó kedv; meggörnyedett az erős férfi; lehajlott fővel, szóltanul ha végig medgett az üres szobákon, melyekből kihányatta az új fényes butorokat, megdöbben léptei viszhangjától; nem lép ki a kapun, hisz úgy véli bántó guny van minden arczon, estve nem bocsátja be az üde léget, mert a cipész fiu sértő gunydalát hozza füléhez a léghullámzat; nem nézi a derült eget, az ő élete be van borulva örökre, a szellő

egész testület minden tagjának jövőjét egyes emberek kezébe tenni le, de másfelől vételnek tartanám az egyház községeket önállóságukban az által korlátozni, hogy választási jogukat elvenném. Hogy pedig mind a pálya készülték, mind az egyház jogát szabadon gyakorolhassa: ohajtandó lenne, ha mindenik felekezet mindenik tanítói állomása, pályázat útján töltenék be. A megválasztottat erősítse meg az egyházmegye esperesének felterjesztésére maga az *egyházkerület főpásztora*, s ezzel állomása oly tekintélyes és állandó lenne, hogy elmozdítása csak a főpásztor által vezetett perfolyam útján történhetné, még azon esetben is, ha a tanító erkölcsileg vagy polgárilag hibázott. Elvitázhatlan, hogy a nép nagyrésze azért nem küldi gyermekét iskolába, mert egyfelől a tanítónak előtte semmi tekintélye, másfelől mert fizetni kell érte. Az első már segítve van a választás által, még jobban lesz segítve az által, ha mind a tanítói fizetés, mind a tanítványok díja megszüntével a tanító teljesen önálló lesz. Hanem itt az a kérdés, vajon segítünk-e a nép baján az által, hogy a kis pénz vagy gabona fizetés alól feloldjuk, s helyette az adóba fizeti be illetékét. Ettől Isten őrizzen, minden adó nagyobbítás iránt ellenszenvvel viseltetünk; most a fizetést halaszthatja úgy a mint megegyeznek; de akkor exequálni fogják irgalom nélkül. Ha a kormány a tanodák és tanítók fizetését és segélyezését csak adó nagyobbítás által eszközölheti, akkor maradjon minden a mostani állapotjában; szegénykedjünk, törekedjünk úgy a mint tudunk. Inkább nyomorkodjék a szegény tanító, de nyerve meg egyháza szeretetét és bizalmát, mintsem a népre rótt teher által a bizalmatlanság és közgyűlölet tárgya legyen.

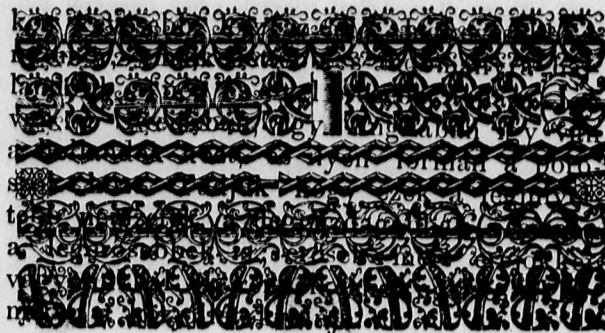

hangján demonilag suttogják a csillagok: fényleni akartál te is magasban a hova nem születél, s a lefutó csillag a szívébe lő, s ott megszólal egy hang: oda van, letűnt a becsület, becsület nélkül gyöttem az élet; az ur elvesztheti becsületét, rangja pénze előtt még, ha bár külsőleg, meghajlik a világ, de a polgár a becsülettel mindent elveszt.

Julesa arczáról lehullottak a rózsák, a legszélsőbb szobában sir zokog. Nincs ki megvizsgálja, barátói gunyosan hányták szemére nagyravágását, vig összejöveteleikben ő az élez tárgya, mosolyognak reá a szomszédok, a valónál többet beszélnek a polgáraszonyok, elfordul tőle a legszegényebb iparos segéd. Azt hitte, hogy a templomba emelhet, hisz az ur színe elé oda mehet a bünös is, hát még az is, a kinek egyetlen vétke a gyermeki könnyelműség, a mely nem vele született, melyet nem ő szerzett, hisz egykor ő is vágytalan gyermek volt, azokkal játszott, járt iskolába, kik most vagy pár év mulva vágytalan egyszerű boldog polgár asszonyok; tévedett, a mint belépett a templomba ismerősei összedugták fejüket róla suttogtak, s azoknak, kik őt nem ismerték közönyös arczáról ő a hideg megvetést olvasta. Oh még azt mondták: betanult dolog az, mint a nagy világba szokták érdekes akar lenni a hánattal, elfeledtetni a megbánással a hibát. S barátói szuró élcezel megmondták ezt, tetetett vigasszal álszeretettel szóltak:

— Ne busulj a báród után, az csak egy csaló váltohamisító iparlovag volt, Gelizeit elveszt téged.

E név mindig gyilkos dűfés volt szívének; a kit ő megbántott, lenézett, még most is oly jó előzékeny iránta; de ő kerüli ez ifjat, nemes lelkűsége jobban fáj mint fájna megvetése. Arra, hogy szeresse őt, nem mer gondolni is, ez ifju áll most felette, magasban, hová ő nem emelkedhetik, s a szívben még most az aljas iparlovag iránt is lobog az első ez el nem hallgatható szerelem. Oh az az első szerelem a lány szívéből kitörölhetetlen; boldog kinek szívébe nemes lelkű ifju leheli a szerelmet, nemes vagy sülyedett olyan lesz a nő a milyen volt a leány első szerelmének tárgya. Hiában mondja az ész, hogy tárgya nem méltó a szerelemre, a szív nem hallgat a bölcselkedésre, ha fujják annál jobban lobog a láng. Julesa el akarta oltani e lángot, mely a csalódásban még nőtt, s a láng még magasra esapott fel, és ő sirt a becsü-

Együgyü levelek az érmellékről.

III.

Tekintetes szerkesztőtárs, nagy jó uram! Aratásunk javába foly, s ha bár az életár elég fent áll, de még is sok a gazdának egy napra egy kaszás részére nap-számul egy véka búzát adni. Már maga a learatás sokba jön a szegény földmivesnek, hát még mennyit kell abból kiadni egyremásra, a legszükségesebbre, és mégis a nélkülözhető pipere-vágy nem hogy hülne, sőt élénkül asszonyainkban s leányainkban.

Hány család van, hogy a mindennapi kenyér hiányzik, de a krinolinok leánykának a czifra öltönyök, cipők, keztyük stb. mind meg vannak. Éppen ily módon vagyunk a czimmel is: a falu kovácsnéja ifiasszony, lezik árendásné teensasszony címet követelnek, no de talán nem a lineán megyek?... Azt akartam mondani, hogy az ily pipere-vágy nem jó, mert a több ízben az erkölcsiség rovására történik, ezért van az, hogy oly sok bün áradoz már falun is, nemcsak városban.

Igen ám t. szerk. társ nagy jó uram! nemcsak önöknél s más nagyobb városokban, de még a mi kis falunkban is uralkodik az erkölestelenség, itt a hol oly nagy vételnek tartatott, ha történetesen valamely vétkes személy mutatkozott, a hol ám nem is hagyták azt büntetés nélkül, hanem vagy kiküldötték a faluból, vagy megkövetették vele az ekleziát; itt most nincs semmi figyelem, ki mit akar azt csinálni. Bele szólhatnának biz abba a világi tanácsbíró urak is, hogy azok a sok hitetlenül s törvénytelenül együtt élők és lakók mint az erkölcsiség

mételyei, vagy törvényes együttélésre vagy elkülönítésre szorítottatnának!...

Menjünk tovább:

Mit tesz sok szerencsétlen szüle? Örvend ha leánygyermeké czifra; öltözéket nem bír nékie szerezni, elereszti hát a nagy világba, keressen magának a hogy tud, a leány pedig oda dobja legdrágább kincsét, hogy mint felpiperézett báb kerülhessen vissza a szüléi házhoz, és a szüle? örvend ez a megfehéredett koporsóhoz hasonló gyermekének.

Héj az én gyermek koromban mindenki maga szötte-fonta viganóját, s a karton ruhák csak a nagy ünnepekben pompáztak, s ime most az utolsó paraszt leány is utánozza az uri rendüeket; nem is ruha ha nem módi, pedig héj sokszor:

Czifra ujjas
Korog a has!

aztán meg: pusztul a vagyon, pusztul a jó erkölcs, árad a bün, szaporodik a gonoszság.

Polgártársaim! szülek! engedjete meg — kik olyanok vagytok — de ti világsultaknak akarván láttatni, nagyon is vakok vagytok, igen, mert ti nem tudjátok és nem látjátok, hogy mily rossz nevelést adtok gyermekeiteknek akkor, mikor azoknak a czifrázkodást megengeditek, nemcsak megengeditek, sőt bennük e vágyat élesztitek. — Járassátok, ruházzátok őket sorsotokhoz illően, azt mondja a példabeszéd: „addig nyujtózzál míg takaród ér!“ Ne rugódozzatok sorsotokon felül, mert hidjétek meg, hogy az olyan dolognak siralmas vége szokott lenni.

Adja Isten, hogy ebben a tekintetben is jobb időket érjünk!

Az Isten áldja meg tek. szerkesztő nagy jó uramat, midőn együgyü soraimért engedelmet kérek, magamat jó indulatába ajánlva vagyok kész szolgálja

Igaz Ádám m. k.
falusi polgár.

Fölvívás a szatmármegyei nőegylet választmányi tagjaihoz.

Kedves ügy-barátnőim!

Igen különbözők a segélyeszközök, mikel a hon oltárán áldozni nemcsak honleányi,

let romjain, sirt hogy e szerelem elfoglalja lelkét s ő nem tud uralkodni rajta. A könnyelmű élet vidor kis leányt megérelték, megvénítették az órák. Ott mellette anyja nyög beteg, az anyát ágyba sújtotta az a gondolat, hogy ő játszotta el leánya jövőjét, nagyravágása ültetett szívébe hiúságot. Hervad, fogy az életerő, hiában jönnek az orvosok; mit ér a tetet gyógyítani ott a hol a lélek beteg? Átkarolja az anya hidegült fonnyadó karjaival leányát. Oh még most is minő forró az anyai szív, a közeledő halál megáll egy percig s nézi mint vannak órákig úgy összebörülve, mint folynak össze könnyeik, döbbenve hallgatja a zokogó hangokat.

— En születek s megöltelek leányom. Oh jaj nekem!

Meg áll egy percig mintha gondolkoznék, hogy ily lélek állapotnak melyik a büntetés, az élet-e vagy ő a halál, büntetni kell-e itt, vagy szánakozva részvétellel állani meg.

— Anyám te élni fogsz. Istenem engem minden elhagyott, nincs senkim, egyedül mindenem te vagy, oh add ajkad, én beléd csökölöm az életet.

Egy gondolat, hogy leányának szüksége van rá, mintha az anyának visszaadta volna az életet, arca felgyult, a kar erősebben szorított, a szív sebesebben dobogott.

— Élni fogok leányom, szeretetem felszarítja könnyeidet, követni foglak mindenütt, begyógyitom sebéidet, megszerettem az életet, te ifju vagy, még neked nem szabad elhervadni gondban, fájdalomban, epe-désben, elfeledtetjük a világgal ezt, ott az emberek ha gazdagság s fény ragyog a tévedésre mindent elfelednek; te még szép vagy.... igen én élni fogok.

Igy szólt, de a halál boszusan, hogy még birodalma szélén is van a hiúságnak hangja, egyet lépett s az anya hidegen hullott leánya karjaiba.

Egy szívet rázó sikoltás adta a férjnek tudtára a valót; Julesa ölelte csökolta anyját. Oh borzasztó érzélem az, a mit a halott felett érzünk, nem látjuk őt többé soha, mosolya, hangja, szeretete, mindene oda, a lélek egészen megrázkodik, keblünk egészen elborul, s megindul a könnyek zápora, nem tudunk magunkról semmit, csak az fáj a mit elvesztettünk. Az élettől megtört ember leborult zokogó leánya mellé, megcsökolta a szerencsétlen hű életársát, aztán nézte percekig

mélyen elmerülve szólanul, mintha lelkébe akart volna bevésni minden vonást. Azután lehajlott, oda ölelte szívéhez leányát, csókot lehelt homlokára s érzelemtől elfogultan rebege:

— Nyugodjál meg leányom, ő boldogabb mint mi...

Mit érzünk ott a látogató örvény felett, mikor lelkünk bálványa az életet adó szüle koporsójára dobják az utolsó hantot, oh azt nem lehet leírni! Ki nem érezte nem tudja felfogni, ki érezte nem tudja megmondani, nem tudja leírni, benyul az a mi sirunkig, emlékezeténél mindig jön szemünkbe egy köny, mindig megpendül egy fájó hur. Oh mint fáj, ha a felett zavarják a fájdalmat a könnyet, fáj még ott a vigasz is, hát még a vád.

— Az a leánya a ki ott úgy sir; sirhat, mert ő vitte a koporsóba.

Igy szólt Julesa mellett egy hang; mintha gyilkos döftek volna oda szívéhez kapott, s egy sikoltással összeomlott.

Midőn felébredt otthon találta magát, előtte atyja sajátos hideg arczának gondos szeretettelé olvadt vonásaival.

Az ébredő leány felé nyujtá kezét.

— Már jobban vagyok atyám!

— Jó éjt gyermekem, szólt megcsökolta homlokát s azon kövült fájdalmas arczal, lecsüggesztett fővel, azokkal a sajátos merev léptekkel eltávozott.

A leány eszmélt tisztán állott előtte minden.

— Még a koporsónál sem felejtnek el semmit! Szólt keserűen. Többé nem sirt, ajkain sajátos mosoly játszott mialatt suttogá:

— Legyen, számoljon róla lelketek.....

Azután körül járt mindent, megállott minden tárgya előtt, elbűcsözött mindeniktől fájó nyugalommal, elment megcsökolta alvó atya ajakát, leborult imádkozott atyjáért, felfogva áldott lehelletét. Felállott s kilépett az utcára

— Isten veled ősi lak! Könyei meg akartak eredni, de összefogta szívét.

— Légy érzéketlen mint az emberek, s eltűnt a sötét éjben.

(Folyt. köv.)

de egyszersmind emberbaráti kötelesség is. S ugyan ki tagadhatná, hogy most itt az idő, mely éppen a fentemlített kettős kötelesség szózatát kiáltja elénkbe, s rokonaink, testvéreink csatákban nyert sebeinek ápolását követeli tőlünk?

A fájdalom, melyet harezbenített fiaink látása támaszt kebleinkben — éppen oly közös: mint a minő volt — és lehet még — egykor a háborítatlan béke, mit őseink s testvéreink fegyverei annyi dicsőséggel vívtak ki számunkra. — Ők, a mi büszkeségeink vért izzadnak ismét a csata hevétől, s az ellen üldöklő fegyvere tátongó sebeket nyit a honfűi keblekre. Szív-vére foly a magyaroknak! mert az ősi dicsőség helyett most csak üres reményért vivja a halálharczokat, s így kétszeresen kínzó a fájdalom, mely sebeikből ölfakad!

Kettős erővel kell tehát nekünk is igyekeznünk a részvét balzsamával enyhíteni azok kínjait, kiket a kérlelhetlen sors ily méltatlan szenvedésre kárhoztatott!

Jertek honleányok! jertek Ti, kiket végzetünk távolban tart a szenvedőtől, s értök rebegett imáitok végeztével — eltérve a rendszer napi foglalkozástól — tépés-szalakat gyűjtsetek halmazra, s köteléknek való vászondarabokat a vértől pirosló sebekre! Szent kötelesség hív benneteket!

A veszély gyorsan követi egymást, a halál nem kéri a gyilkos fegyverével, s az ellenség dühe nem szokott kiméletes lenni a csatákban. — Siessetek tehát! Gyűjtsetek ne csak saját családaitok körében, hanem e megye összes lakosaitól tépést és vászondarabokat, — ne feledjétek, hogy „a ki gyorsan segít, kétszeresen segít.“

Az összegyűjtött tépések és vászondarabok e folyó hó 19-ik napjáig, szatmári lakos ügyvéd Magos Menyhért mint ügyeleti jegyző 115. számú lakására mulhatatlanul beszállítandók. — Ugyancsak a most említett napon d. u. 3 órakor fogván a négyelet közgyűlése is Szatmáron megtartatni.

Isten segítse szent igyekezetünket!

Kelt Szatmárt 1866. aug. 1-ső napján.

KENDE LAJOSNÓ m. k.
M. NÖGYELETI ELNÖKNŐ.

Helybeli hírek.

— Örömmel tudatjuk mindazokkal, kiket a magyar protestantizmus jövője érdekel, hogy a tiszamelléki ref. egyházkerületben a néhai Zsarnay Lajos halálával megürült főpásztori méltósággal a közbizalom a jeles egyházi-író, és szónok, az egyházak és iskolák érdekében fáradozó, egyenes tiszta jellemével sok érdemet vívott

és közbeesült miskolci lelkész, eddig főjegyzőt főtisztelendő **Kun Bertalan** urat tisztelte meg. Sokáig éljen a derek főpásztor!

— A női szükséges tudnivalók egyik leghasznosabbika a ruhaszabás és ruhavarrás. Hogy pedig városunk lakosai ezt megtanulják, arra most van a legkedvezőbb alkalom. **Gusztinyi S.** ruhaszabás tanár visszajövetlen külföldi utjából: ajánlkozik jutányos díjazásért mintegy 30 magyar s 20 francia öltönminta szabás tökéletes betanítására. A nevezett tanmesternek ki a hazában első kezdette hölgyeinket a műszabásban oktatni, rajzai szépek, alakzatai festőiek, s mint számtalan előkelő családok és intézetekről nyert bizonyítványai mutatják, tanmodora gyors és alapos. Ez alkalom, mely most kínálkozik, utolsó, minthogy a szomszédmegyében fekvő birtokán letelepedni akaró művészek ez búcsú tanítása lesz, miután a hazában már eddig 4 ezer növendéket tanított meg a műszabás és ruhavarrásra. A nevezett művészt ajánljuk az intézetek és szülők pártolásába. Ohajtandó lenne, ha hölgyeinkből társulatok alakulnának, mely esetben is csekély díj még kevesebb lenne. Midőn tudjuk, hogy a nőruha készítése gyakran annyiba kerül mint a kelme: ohajtandó, hogy városunkban egy leány se legyen, ki e szükséges dolgot a ruhaszabást és varrást megtanulni elmulasztja. Gusztinyi szállása Szatmár-Németben a Kriston háznál; a feltételek és tandíj iránt személyesen ott lehet értekezni.

— Városunk kiadásainak kevesebítése és így a jövedelem és költség arányosítása céljából a hivatali személyzet már is leszállított, s közelebből még a hivatalok és teendők nagyobb összevonása van tervben.

* Hétfőn e hó 6-án Maróthi János országgyűlési képviselőt el akarták fogni, s Pongrácz Gejza birtokos ur kárákat kimotózták. Maróthi elmenekült. Tegnapelőtt gr. Károlyi György főispán úr önmaga a megyei követek megkeresésére táviratozott a főtárnokmester ő exciájához, hogy a vádlott ügyét bocsassa törvény útjára, a követ személye sérthetetlen, s mind addig el nem fogathatják, míg az országgyűlés ki nem adja.

* Madari Lajos és Gál Kálmán urak 2 ft. 65 krt juttattak el szerkesztőségünkhöz Horváth Lajos ur útján azon meghagyással, hogy ez összeget a „Kölselei önképző társulat“ könyvtára gyarapítására fordítsuk. Fogadják a lelkes beküldők a szép cél érdekében köszönetünket.

Vegyes hírek.

Klauzál Gábor meghalt!

Klauzál Gábort ez év aug. 4-én tettek Szegeden örök nyugalomra. A politikai színpadon ismeretes és mérséklő szelleme miatt is igen tisztelt név. Klauzál egy Csehországban született törzstiszt fia volt, a ki katonai érdemei által szerzett magának magyar nemesiséget. Gábor 1804. nov. 18-án született Pesten. Születésének virágai korán fejlődtek. A megyegyűléseken kifejtett fényes szónoki tehetsége következtében a még alig 25 éves ifjút Csongrád megye követül küldte a 27-ki országgyűlésre. De rongált egészsége nem engedte, hogy e bizalmat gyakorolja, s csak az 1852-ki országgyűlésen jelenhetett meg a törvényhozás terében. Az ellenzékhez tartozott. Fontosb volt azonban állása az 1854-ki országgyűlésen, melyről Deák hiányzott, ki Zalában akkor a nemesi megadóztatás kérdése buktatott meg — a forintosok esákánya győzvéen a

korszellem fegyverein. — Így történt, hogy a nevezetes országgyűlésen Klauzál vezérelt a reform pártot s első sorban vele Szentkirályi és Beöthy osztottak szónoklati sikereiben. A konservatív párt akkori legtehetségdusabb szónokai Somsich és Zsedényi voltak, nem különben Baranyamegye akkori fiatal, kitűnő követe Majláth György (a jelenlegi kanczellár). — 1848-ban Klauzál is helyet foglalt a minisztériumban, és pedig a kereskedelem és ipar tárcáját kezelve. Deák vezérszava, az országot erőszakos tulkapások veszélyeivel megóvni, neki is zsinórmértéke volt; s midőn látta, hogy a mozgalom rohanó kerekét feltartóztatnia nem lehet, egészségi tekintetből is — súlyos hivatalától a magán életbe vonult vissza. Az 1861. és 66-iki évek újra a törvényhozó terembe szólították, hol Deák híveinek leghivebbje volt. Azonban már az országgyűlés bezárta előtt aggasztó betegsége kórággyra dobta, s egy recidiva kioltá a munkás, tiszta életet Kalocsán e hó 5-ikén.

— A porosz király midőn e hó 5-én az országgyűlést megnyitotta, a hadseregszámjáról való tudósítását azzal zárta be, hogy a hadkölségei teljesen s az állam terhelhetése nélkül fedezve vannak.

— Az orosz lapok Galiciának az orosz birodalomba kebelezéséről beszélnek, különben a mint ők mondják az orosz érdek a megnagyobbodott Poroszország és keletre utalt Ausztriával szemben veszélyeztetve van.

* Bismark mint mondják hercegi rangra fog emeltetni.

— Még e hó 6-ikán az osztrák-olasz fegyverszünet nem volt megkötve, még ma is csak alkudoztak felette Cormonsban.

* Tüzesetek. Az „Alvidéki Lapok“ szerént Apatinban július 11-én 400 ház és egy templom égett le. A házak nagyobb része biztosítva volt — Nádudvaron július 9-én 30 ház és igen sok pince égett le.

Felhívás a szinigazgatókhoz!*)

Azon szinigazgató urak, kik jolrendezett szintársulattal rendelkeznek, s a téli szinidényre a szatmári színházat kivenni szándékoznak: felhivatnak, hogy ebbéli folyamodványukat a tagok névsorával a szatmárvárosi polgármesteri hivatalhoz ez év sept. 15-ig eljuttatni sziveskedjenek. — Szatmár, 1866. jul. 31.

A szatmárvárosi szinbizottm. ny.

*) A vidéki lapok kéretnek e felhívás közlésé- telére, Szerk.

ÜZLET:

Szatmárt, augusztus hó 8-án tartott heti- vásári piaci árak következők köllönként: Tiszta buza 6 ft—6 ft 60 kr. Kétszeres 5 ft—5 ft 20 kr. Rozs 4 ft 80 kr. Tengeri 6 ft 60 kr—7 ft. Árpa 4 ft—4 ft 80 kr. Zab 2 ft—2 ft 60 kr. Kása 10 ft. Pózelék 12 ft. Krumpli 2 ft.

Hátészalkán, augusztus hó 5-án tartott heti vásári piaci árak következők köllönként: Tiszta buza 7 ft—7 ft 40 kr. Rozs 5 ft. Árpa 3 ft 80 kr—4 ft. Tengeri 7 ft.

N.-Károlyban, augusztus 6-án tartott heti- vásári piaci árak következők köllönként: Tiszta buza 6 ft—6 ft 40 kr. Kétszeres 4 40 kr—5 ft 20 kr. Rozs 4 ft—4 ft 40 kr. Árpa 3 ft 80 kr—4 ft 20 kr. Zab 2 ft 60 kr—2 ft 80 kr. Tengeri 6 ft 20 kr—7 ft. Kása 10 ft. Krumpli 1 ft 60 kr—2 ft 20 kr. Paszuly 14 ft. Lenese 11 ft 60 kr—12 ft.

HIRDETÉSEK.

T. Aszalay Antal ur 8-dik számú házában a piacz oldalon butorozva vagy a nélkül, 1866. év Szentmihálytól kiadandó: 4 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 fa-, 1 bor-, és zöld-séges pince; azaz egy családi, vagy pedig 3 magány-lakra is beosztathók, mivel külön beírásai vannak. 2—4

HIRDETÉS.

Ugoesamegyében Halmiban egy 250 holdat tevő felében szántó-, felében kaszálóból álló tagosított birtok fundus in-structussal vagy a nélkül több évre bérbébe adatik e f. év Sz.-Mihály napjától.

Közbenjáró 50 o. frt jutalmat nyer — vagy akár az első bérlizetéstől a bérlőnek magának is letudatik — a szerződés megkötésekor.

Bővebben értekezhetni bármikor Hal- miban Egry Endre tulajdonossal.

338/866 P.

2—3

Árverési hirdetmény.

Sasku Jakab vagyonbukott esődtöme- géhez tartozó és a sz.-váraljai 552. telek- jegyzőkönyvben foglalt 795/és 801. h. r. szám alatt találtató gyümölcsös aljjal, bor- házzal, aszálóval és istállóval ellátott 1130

füra becsült szőlőbirtok, a tekintetes me- gyei törvényszéknek f. év június 9-ikén 1668. P. sz. a kelt végzése által nyil- vános árverésen eladati rendeltetvén, — első árverési határidőül fojyó év agustus hó 30-ik napja, másodikul september hó 29-ik napja mindenkor délelőtti 9 órája a helyszínre Sz.-Váraljára, azon meg- jegyzés-el tüzetik ki, miszerint az árve- rési feltételek e szolgabírói bíróságnál bármikor megtekinthetők.

D.-Apáti július 27. 1866.

Nagybányai j. főszbirája

Cseh János.

378/1866 tk.

Hirdetmény.

Csetnek Mihályné Roros Mária ma- rasztalt alperesnek e városi 1548-ik sz. tjkönyvben foglalt összes birtokai egyen- kénti darabokba, melyek együtt 2390 füra

becsültettek, Hartman István felperes ja- vára 100 ft s járuléki erejég bíróság elárvereltetni rendeltetvén, e végett f. é. augusztus 27 és 28-dik napjai első, is- mélt f. é. szeptember 28 és 29-dik napjai második hatánapul, mindenkor délelőtti 9. és délután 3 órára és a tkönyvi irodába, oly módon tüzetnek ki, miszerint az ár- verés megkezdetvén, folytatatni fog mind- addig, míg felperes ki nem elégitteki vagy az árveréstől vissza nem lép, és annak kijelentése mellett, miszerint az el- árverelendő birtok első ízben a becsáron felül, másodikban pedig azon alól is el fog adatni.

Az árverési feltételek hivatalos órák alatt e városi telekkönyvi irodában meg- tekinthetők.

Szatmárvárosi törvényszéke mint te- lekkönyvi hatóság 1866. május hó 29-én tartott üléséből.

3—3
551/alp. 2 5

Haszonbéri hirdetmény.

Szatmár-Németi sz. kir. városi alpol- gármestere által f. é. 1677. sz. a. köz- gyűlési határozat következtében ezennel közhírré tétetik, miszerint az alább kiírt Szatmár-Németi város tulajdonához tar- tozó haszonvételek f. évi november hó

1-től az alább megírt napon s helyiség- ben nyílt árverésen a legelőbbet igérőnek haszonbérbe fognak kiadatni, és pedig

1-ör. A „Zöldfa“ ezimű vendéglő s a városi bormérés jog együtt 6 évre 2 hóra kiküldési összeg 11,500 ft.

2-ör. A Homoródi koresma 5 évre 2 hóra kiküldési összeg 500 ft.

3-ör. Csernászegi koresma 3 évre 2 hóra a hozzátartozó földekekkel, kiküld- tási összeg 700 ft.

4-er. Az Oroszfalusi koresma s ma- lom 6 évre s 2 hóra, szinte a hozzátar- tozó földekekkel kiküldési összeg 550 ft.

Árverési helyiség a városi ház tanács- terme, árverési hatánap f. évi augusztus hó 29-ik napjának reggeli 9 órája.

Az árverelni szándékozók a fent kiírt helyre s hatánapra, elegendő bánatpénzzel ellátva, azzal hivatnak meg, hogy az ár- verési feltételek addig is alpolgármesteri hivatalnál bármikor megtekinthetők.

A fentírt hatánapig beérkezendő sza- bályszerű zártjárnatok, ha azokhoz az ajánlott összegnek 10%-tőlja bánatpénzzel mellékelteki, az alpolgármesteri hivatal- ban elfogadatik.

Kelt Szatmárt 1866. jul. 31-én.

Sándor János,
alpolgármester.